

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ "НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ
ІМЕНІ Л. Т. МАЛОЇ НАМН УКРАЇНИ"
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ЩОРІЧНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ ЧИТАННЯ: ПРОФІЛАКТИКА НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ НА ПЕРЕХРЕСТІ ТЕРАПЕВТИЧНИХ НАУК

присвячена пам'яті академіка Л. Т. Малої

21 квітня 2016 року

Харків
2016

УДК: 616.1/4-036.12-084-06

Щ 33

Відповідальний редактор

Г. Д. Фадєєнко

Редакційна колегія:

Гальчінська В. Ю., Гріднєв О. Є., Денисенко В. П., Коваль С. М., Ісаєва Г. С., Колеснікова О. В., Копиця М. П., Крахмалова О. О., Несен А. О., Рудик Ю. С., Серік С. А., Топчій І. І.

Відповідальний секретар: Грідасова Л. М.

Щ 33 “Щорічні терапевтичні читання: профілактика неінфекційних захворювань на перехресті терапевтичних”: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам’яті академіка Л. Т. Малої, 21 квітня 2016 р. /за ред. Г.Д. Фадєєнко та ін. – Х., 2016. – 397 с.

У збірник включено тези доповідей, в яких розглянуто фактори та предиктори ризику неінфекційних захворювань (НІЗ); епідеміологія НІЗ; сучасні клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики НІЗ в медичній практиці; заходи щодо попередження, раннього виявлення та зниження ризику НІЗ; первинна і вторинна профілактика НІЗ; заходи щодо попередження та усунення негативного впливу на здоров’я людини несприятливих факторів оточуючого середовища; медичні та соціальні аспекти виникнення НІЗ внутрішніх органів.

Матеріали конференції призначені для спеціалістів різних медичних спеціальностей, що займаються проблемами теоретичної та практичної медицини, а також студентам медичних закладів.

РОЛЬ МЕТАБОЛИЧЕСКИХ НАРУШЕНИЙ В ПРОГРЕССИРОВАНИИ СОЧЕТАННОГО ТЕЧЕНИЯ САХАРНОГО ДИАБЕТА 2 ТИПА И АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИИ

Беловол А. Н., Бобронникова Л. Р., Ильченко И. А.

Харьковский национальный медицинский университет, Украина

Цель: изучить факторы кардиометаболического риска в поражении органов-мишеней у пациентов с сахарным диабетом (СД) 2 типа и артериальной гипертензией (АГ).

Материалы и методы: 48 пациентов (19 мужчин и 29 женщин) с СД 2 типа и АГ 2 стадии. Средний возраст пациентов – $(54,5 \pm 4,5)$. Проанализированы результаты липидного спектра, углеводного обмена, индекса НОМА-IR, содержание С-реактивного протеина (СРП) в сыворотке крови и концентрации фактора некроза опухоли альфа (ФНО- α), ультразвуковое исследование общих сонных артерий с измерением толщины комплекса интима-медиа общих сонных артерий (ТИМ ОСА). В зависимости от наличия абдоминального ожирения, пациенты разделены на группы: 1-я группа ($n = 25$) с наличием абдоминального ожирения (АО); 2-я ($n = 23$) – без АО.

Результаты. Показатели АД у лиц с АО: САД – $(164,3 \pm 3,1)$ мм рт. ст. и ДАД – $(98,4 \pm 1,91)$ мм рт. ст. ($p < 0,05$), без АО – $(157,3 \pm 2,4)$ мм рт. ст. и ДАД – $(94,2 \pm 1,8)$ мм рт. ст. ($p < 0,05$). Нарушения липидного обмена характеризовались гиперхолестеринемией (68,4 %), гипертриглицеридемией (42,0 %), увеличением ХСЛПНП (20,7 %), снижением уровня ХСЛПВП (33,1 %), ($p < 0,001$). Содержание СРП у пациентов 1-й группы было на 46 % выше в сравнении с показателями 2-й группы ($p < 0,01$) и коррелировало с САД ($r = 0,3$; $p < 0,01$), уровнем глюкозы ($r = 0,2$ $p < 0,01$), НОМА-IR ($r = 0,2$; $p < 0,001$). Индекс НОМА-IR в 2,5 раза превышал показатели пациентов группы сравнения ($p < 0,01$) и коррелировал с показателем ИМТ ($r = 0,3$, $p < 0,001$). Уровень ФНО- α у больных с АО был в 2,1 раза выше, чем во 2-й группе ($p < 0,05$), отрицательно коррелировал с уровнем ХСЛПВП ($r = -0,3$, $p < 0,05$) и положительно – с индексом НОМА-IR ($r = 0,3$, $p < 0,05$). ТИМ ОСА у больных с АО была в 1,2 раза больше, чем в группе сравнения ($p < 0,01$) и коррелировала с уровнем ОХС ($r = 0,2$; $p < 0,01$), ХСЛПНП ($r = 0,2$; $p < 0,01$), НОМА-IR ($r = 0,3$, $p < 0,01$) и уровнем СРП ($r = 0,2$; $p < 0,001$).

Выводы. Течение СД 2 типа с АГ у пациентов с АО сопровождается прогрессированием метаболических нарушений, что способствует раннему формированию ремоделирования сосудистой стенки артерий и развитию атеросклеротических изменений. Патологические изменения артерий обусловлены дислипидемией, инсулинорезистентностью, развитием системного воспаления.